

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 164.

Felolvasó szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 90.000 K.
Vidékre negyedévre 100.000 K.

Egy szám
1500
korona.

Apponyi és Agatonovics.

Agatonovics a neve annak a szerb delegátusnak, akinek a valósággal ellentétben álló beszédét éppen ismertetjük. Agatonovics neve aligha ismert a külföldön és beszéde, amelynek tendenciája elég világos, aligha fog a külföld előtt némi viszhangra találni. Ez a derék szerb delegátus azt a hitelt akarja a világ közvéleményébe beleplántálni hogy az elszakított magyarjainknak Jugoszláviában arany dolga van, semmi baja, a panaszok nem igazok. Hogy ez nem felel meg a valóságnak, az cáfolat nélkül is ismeretes, de most, hogy Apponyi Albert gróf, az egész világ kultur-nemzete előtt tisztelt és becsült politikus hallatta szavát a genfi konferencián most kétségtelen, hogy az antant hatalmak előtt is tisztán és világosan áll az az égbekiáltó igazságtalanság, ami a szerencsétlen, hazájától elszakított magyarsággal történik. Apponyi beszélt és felfigyelt az egész művelt világ. Apponyi Albert gróf beszélt és beszédéből kihördült a szerencsétlen megzaklatott, megkínzott jajszava, szenvedése, panaszja.

Apponyi Albert egy nemzet katasztrófáját tárta a világ elé és Apponyi szavának van olyan ereje és hitele, hogy az Agatonovicsok beszéde elhalványul. Agatonovicsok beszélhetnek, ha a világégés után bekövetkezett igazságtalanságokat csak egy kissé is enyhíteni akarják a hatalmak, akkor kell, hogy meglegyen Apponyi szavának visszhangja és rákényszerítik az utódállamokat, hogy a szerencsétlen magyar nemzeti kisebbségeket jogaikhoz juttassák.

A bécsi sztrájk.

Bécsben eddig 7000 fém-munkás áll sztrájkban, de tartanak attól, hogy a sztrájk az összes szakmákra ki fog terjedni.

Magyar-cseh tárgyalások.

Budapest. Genfi jelentés szerint Daruváry magyar külügyminiszter Genfben tárgyalásokat folytatott Benes cseh külügyminiszterrel a tervbe vett magyar-cseh kereskedelmi szerződés ügyében. Az ügy letárgyalása azonban aligha történik meg a közbejött technikai akadályok miatt és november előtt aligha fog a tárgyalás befejezést nyerni.

A cseh állampolgárság.

Prágából jelentik, hogy a cseh kormány az állampolgárság kérdésében eddig elfoglalt álláspontja sok száz magyart tett bizonytalanná, mert senki sem volt biztos abban, hogy mikor teszik őket át a határon. Most a cseh kormány külföldi befolyásra új törvényjavaslatot dolgozott ki, amely az eddiginél liberálisabban kezeli az állampolgári jogokat és a magyar lakossággal szemben több méltányosságot gyakorol.

Ujabb létszámcsökkentés a városokban.

A belügyminiszter a szanálási törvény alapján a városokhoz két rendeletet intézett. Figyelmezteti a belügyminiszter a városokat, hogy községeikben az egyensúly a bevételek teljes kihasználása mellett is csak akkor fog helyreállni, ha a kiadásokat tetemesen leszűkítik. A városok háztartását leg súlyosabban a tisztviselő illetmények terheit és ez a teher az illetmények várható emelkedésével még inkább fokozódni fog. Ujabb létszámcsökkentés tehát amint azt a szanálási törvény elrendeli elkerülhetetlen.

Hamis hír Nagy Pál tábornok haláláról.

Budapest. Tegnap este az a hír volt elterjedve a fővárosban és a vidéken, különösen Miskolcon, hogy Nagy Pál tábornok ellen revolver merényletet követtek el és Nagy Pál a merényletnek áldozatul esett. Egyik újság érdeklődött Nagy Pál tábornok lakosán, ahol maga a tábornok viruló egészségben cáfolta meg a merénylet híreit.

Németország a népszövetségben.

London. Herriot francia miniszterelnök hozzájárulásával lehetővé vált, hogy Németország is tagja lehessen a népszövetségnek. Németországnak azonnali felvételét csupán az a körülmény akadályozza, hogy a német birodalmi gyűlés ezidőszent nem ülésezik és ezért a közgyűlés erre az ülészakra nem veheti fel Németországot.

Uj gyermekkórház Szekesfehérváron.

Szekesfehérvár. Vass József népjóléti miniszter tegnap Szekesfehérvárra érkezett, ahol a népjóléti miniszter közbenjárására egy teljesen modern gyermekkórház létesült és a kórházat most adták át a nyilvánosságnak. Ennek az átadási ünnepnek az alkalmából érkezett Fehérvárra a népjóléti miniszter.

Enyhül a rajnai helyzet.

Coblentz. A nemzetközi Rajna bizottság visszavonta a kiutasítások egy részét és mintegy 1200 esetben megtörtént a beutazás. 500-600 német hivatalnok újra hivatalba léphetett.

Harc a tüdővész ellen.

Írta: Dr. Ladányi Már.

Kinos meglepetéssel és fájdalommal értesültem olvastam néhány nap előtt a fővárosi lapokban a központi statisztikai hivatal jelentését az országban (sajnos a kisországgá lettben) előforduló halálozásokról szóló kimutatását. Hogy kultúra dolgában milyen fokozatban áll városunk Magyarország egyéb városaival összehasonlítva, azt nem lehet megállapítani, de egy dologban egyedül áll az országban — első sorban és első vonalon vezet — a legnagyobb halálozás Baján van.

Évtizedek óta állandóan 600 körül volt itt évenként a halottak száma, ezt 20.000 lakosra arányosítva 30‰, azaz egyezer lakosra esik évenként 30 haláleset. Ez a szám is megdöbbentő! A kulturvilágban a halálozás maximuma 18‰, azaz egyezer lakos után évenként 18. Ha ezt az arányt túlhaladja, akkor már hivatalból megindul a nagy nyomozás. ennek az állapot okának kiderítésére. A mi városunkban nem kell sokat nyomozni, ismerjük ezen nagy halálozásnak okát. A tuberculozis okozza!

Rendszerint a tuberculozis, a tuberculozis-tüdővész alapján lesz kimutatva, így is elég nagy a számarány, de halálesetet okoz a tuberculozis a többi szervekben, ezek az esetek már körjelzéssel lesznek kimutatva és így ezek a szegény halottak hamis uttéffel utaznak a másvilágra. Ezek a halálesetek okozzák a túlnagy halálozási arányszámot, tudniuk az összes tbc. esetek.

Miért uralkodik Baján oly nagy a tbc? Meglehet mondani. Első ok: a lakások egészségellenessége. Régtől fogva itt nálunk alig építettek téglá és mészhabarcossal, hanem leginkább tömött, vert falakkal fekete földből és sártéglából u. n. vajakból és fekete sárral. Kisgyerekoromból emlékezem (még Komáromban laktunk), hogy nagyatyám Baján járt itt férjével levő leánya látogatásban és minden megelégedését érdemelte; csak azt az egyet furcsálotta — úgy jelentette, hogy Baján sárral építenek. Komáromban csakis égetett téglából és

Csütörtökön d. u. 6., este fél 9 órakor.

Petrovich Svetisztáv személyes feléptével

LENGYELVÉR

csodás film játék 10 feje. — Női főszerepekben: Lóth Ilona, Bojda Juci, Mattyasowszky Ilona.

Meg. lözi a páriat Olimpiás világvverseny IV. filmje

mészhabarccsal építenek. Homokot úgy kapnak, hogy a kavicsos talajból vett anyagot meg kell rostálni.

A tuberculozis elleni küzdelem a jó tisztaság, száraz, világos, szellős, szélvédett lakásnál kezdődik. A modern higiénia még azt is megköveteli, hogy az emberi lakások alapinczéve legyenek. Még egyéb is szükséges a tbc. leküzdésére vagy csak ellene való védekezésére. Már 70 év előtt egy németországi orvos-professzor tanított, hirdette szóval, írásban, hogy a tuberculozis gyógyítása pénzkerés. És hoi volt még akkor a tbc. ismerete?

Tehát a jelzett lakás a tbc. elleni küzdelem, védelem és gyógyításnak első, legelső alapfeltétele conditio sine qua non, de hoi van ez? elérhető ez nálunk? Aki látta és tapasztalta azt, hogy a vert-önösi falakból épített házakban és hozzá földes padlón, még évek múltán is egész növényzet, szép fira viragzik a falakon, amelyeket egy ideig még meg sem meszelnek, azt nem lepi meg és az nem fog csodálkozni a nagy, a tulajgy tuberculozis halálozáson. Ugy gondolom, hogy nem építenek — azonban az így épített lakóházak megvannak és azokban sűrűn laknak összezsúfolva, nem is szellőztetnek, mert félnek a meghűléstől! Az a szerencsétlen meghűlési-theoria még most is homályos a tudós ember fejében az emberiség nagy ártalmára.

De mert már ismeretes a tbc. kór okozója, — hogy mégis valamit megmentsenek a boldogtalan meghűlési tanításukból, azt állítjuk, hogy ha nem is okozza a tbc. de hajlamossá, disponáltá teszi. Látja már valaki ezt a dispositiót, vagy megfogta már? Sajnos, nagyon sajnós, a legtöbb ember még hisz a meghűlésben! Pedig már 50 év előtt egy világhírű egyetem világhírű orvos-professzora egyetemi előadásában, mintegy próféta jövődóssal hirdette: „hogy a hevenyláz (akkor még így hívták a fertőzőket) betegségek legkisebb szervezetei által idézettek elő, de ezidőszent nem vagyunk azon helyzetben, hogy ezeket demonstrálhassuk.“

Elég a magyarázathoz, segítség kell. Évtizedek óta küsdök szóval, írásban, a törvényhatósági közgyűlésen stb, de még semmi eredményt, vagy sikert nem értem el. Az u. n. tudógondozó-dispensaire — mit mondjak róla — semmit sem mondok. A Rockefellerek Vanderbildek pénzére volna szükség, hogy a jelzett lakásokat megkaphassuk. Itt nincs más mód, mint a beteget és a betegséggel gyanúsítottakat kiragadni azokból a nem emberi lakásul szolgáló fészkek-ből és elhelyezni őket oda, hol kapnak megfelelő lakást, levegőt, diétmet, fűdőt és minden egyebet am gyógyításukhoz szükséges és alkalmas. Ez által még megiesz akadályozva, hogy tovább terjesszék a ragályt, hogy fertőzzék meg a velük lakókat, szóval hogy izoláltassanak.

Azon a helyen, amely erre a célra lesz berendezve gyógyulhatnak is, mert oly gyógyító tényezők állnak ott rendelkezésre,

amelyek már eddig is beváltak és amelyek ingyen vannak. (Patikaszeret nem igen használnak.) Első sorban a napfény, nem a nap melege, hanem a fényugár. Egy nagy tudós azt állította, hogy a nap fényugara (hogy a spectrum melyik része, az még nem tudatik) eipusztítja a tbc. baciliust. És a tudomány nem nyugszik, ha nincs napfény, van kvarclámpa.

Ez a téma kimeríthetetlen, de egyelőre elég. Csak azt akarom még megjegyezni, hogy igen sok haz van a városban, amely egy két uccára szóló kifogástalan szabattal rendelkezik, de ezek használaton kívül vannak, hanem lakik hátul a konyha mellett vagy magában a konyhában is egy egészségtelen szobában az egész család, beteg és egészséges vegegyest. Pedig ezen házak tulajdonosa elég vagyonos és tehetős, hogy átépíthetné a házat, de nem teszi meg.

Az épített kislakások majd segítenek.

Ki győz Budapesten.

— Beszélgetésünk egy politikussal. —

Egy nemzetgyűlési képviselő tartózkodott a minap Baján. Ez alkalomból tudósítók hosszabb beszégetett a vendég-képviselővel és többek között felvetették a kérdést, vajjon van-e Budapesten talaja annak az egységes polgári frontnak, amelynek zászlaját most akarja a miniszterelnök kibontani.

— A kormánynak, illetve pártjának ma egyáltalán nincsen talaja az országban, de különösen nincsen talaja a városokban és főleg a fővárosban. Teljesen kizártnak kell tartani azt, hogy a különféle elemeket egy zászló alatt lehessen összetehozni. Az egyes akarnokokat talán össze lehet hozni, de a polgárság nem tágit a maga meggyőződésétől.

— Mas kérdés az, hogy lesz-e sikere Ripka Ferencnek? Kétségtelen, hogy Ripka Ferencben sok a jóakarát és jó helyen fogta meg a dolgot. Jól megértette, hogy hoi a legnagyobb baj. A magyar fővárosban és a vidéken egyaránt a legrettenetesebben

nyomorítja a polgárságot a rémes drágaság. Ha Ripka Ferencnek sikerül egyik program-pontját valóra váltani, ha sikerül neki a krumplit, a tejet, a húst és a kenyert olcsóbbá tenni és ha az olcsósági akció sikere az ő nevéhez fűződik, akkor nyert csatája van, mert az elégedetlen elemek nagy seregének lesz a kielégítő vezére. Ma nem a világnézeti különbség a fontos, hanem a drágaság. A kérdés már most az, hogy olcsóbbá tudja-e tenni Ripka a budapesti piacot? Ha igen, ő lesz az ur Budapesten. Ha nem akkor hiábavaló minden zászlóbontás.

— Nem mondok ujságot, ha azt állítom, hogy az országban nagy az elégedetlenség. Nincs oka senkinek meglepetnednek lenni. Ha felosztják a Házat, úgy Bethlenék nagyon törpe minoritással jönnének be.

— A hatalom a kormány kezében van, a választásokon az ő kipróbált eszközeivel kihozná megint a többséget — vetették közbe.

— Tévedés. Terrorral ma már nem lehet dolgozni. Ez már a múlté. Ezt újra feltámasztani nem lehet. A városokban a radikálisabb liberális elem győzne, a falun pedig az agrárdemokrácia. Az aranyos középut el van

tometve. Az elégedetlenség az egész vonalon kiütöknék.

— Ki jönne Bethlen után. Talán Gömbösök, talán Wolff, vagy hasonló politikus. Ez ugyan nem kívánatos — mondottuk — inkább maradjon Bethlen.

— Ugyan kérem, a szélsőségek ideje lejárt. Gömbös, Wolff vagy hasonló áramlatnak nincs talaja. Inkább lehet gondolni egy Ugron Gábor féle mérsékelt irányra.

— Dehát hol vannak még a választások. Bethlen tisztában van a helyzettel és éppen ezért nem is gondol új választásokra.

HIREK.

— Méri a vásárteret.

A vásárteret napok óta mérik keresztül kasul. Utána jártunk a dolgoknak és megtudtuk, hogy az építendő új városrész utainak és gyalogjáróinak a kijelölése céljából folyik a nagyarányú mérési munka. Ugy értesülünk különben, hogy a vásártér parcelláira újabb árverést fognak kiűzni és ez az árverés iránt jóval nagyobb az érdeklődés. mint a multikori árverésen volt.

— Felépítik a postapalotát. Megirtuk már többször, hogy a postapalota építésének ügye halasztást szenvedett, mert az elé váratlan akadályok gördültek. Most arról értesülünk megbízható helyről, hogy a postapalota építésének ügye mégis csak dűlőre jut és a tavaszkor mégis csak felépítik a postapalotát.

— Új napilap Budapesten. Értesülésünk szerint a közeli hetekben egy új napilapot indít meg Szakács Andor nemzetgyűlési képviselő. Az új lap iránya az ellenzéki kisgazdákéval azonos és a címe „A Mai Nap“ lesz. Szó van még egy napilapról. Kossuth (Ruppert) párt is készül a saját programja propagálására lapot indítani. Erre azonban még nem kapta meg az engedélyt.

— A tűzoltóság laktanyájának építése még nem történik meg egyhamar. Ugy látszik ez az ügy még jó ideig elhúzódik. Pedig a Bárányban ma már valósággal életveszélyes a tartózkodás.

— Árverés a rendőrségnél. Talált tárgyak, amelyekért a jogos tulajdonosok 1 év eltelté után sem jelezték, f. év szeptember hó 27-én d. e. 8 órakor a kapitányság folyosóján nyilvános árverésen el fognak adni.

1924. szept. 11-én, csütörtökön fél 9-kor.
Játék a szerelemmel. (Éjtéli nász)
 Romantikus filmregény 6 felv. Főszerepben: MARION DAVIES. „Az első csók“, és a „Győzedelmes ifjuság“ női főszereplője. — Ezt megelőzi:
Az elvarázsolt szálloda.
 3 felvonásos MACE SENETT burleszk.

MEGNYILT!! Az ország egyik legnagyobb fatermelő vállalatának:

Kronberger-féle Faipar R. T.-nak Bajai fiókja Budapesti-ut (Hengermalom és azentitváni hid között.)

Épület, azáltalórukban és az összes építkezésel anyagokban nagy raktár. I. rendű teljesen eszáz bűk basab tásza raktárról vagy direkt szállítható. Legolcsóbb árak! — Kedvező fizetési feltételek

egy öt éves épület telőszorkoztetől gaggal és csoréppel 4 millió koroná árban szállítjuk. — Wagon rendelvény helyt berakva.

2 éve
 vagon t

Sándor

— Re
 órkapitán
 jelkenti 2
 edényt, m
 utján ker
 sához.
 kitől ilye
 kezzék S
 kapitány
 gébeu a

Crème
 kozmeti
 szertár

„Jug
 kise

Beigrá
 ratija ke
 novics R
 lőnek az
 legutóbb
 sebség
 szédét,
 lasz volt
 delegátu

— A
 dések k
 tonovics
 legfonto
 gek kér
 messze
 kis, de
 bia hiáb
 évszaza
 mas sa
 nyögő
 vallásá
 őrzésé
 Abban

volt mé
 a civiliz
 taláhat
 hangoz
 háboru
 ket. Jug
 új idők
 nemzeti
 Alkotm
 teljese
 gazdas
 tokból.
 tekintet
 adta a
 Engedj
 jelenth
 kács u
 dett ma
 állította
 Jugosz
 hogy m

fige!
 SZK,
 szapp
 paset
 a
 be

Éj
 lős
 15 g
 rogg
 Dr. G
 LOS

R
 S T

**2 éves vágású 1-ső rendű búkfa (kéregmentes),
2 éves vágású 1-ső rendű import tölgyfa**
vagon tetelekben őiben és felsaprítva a legolcsóbb ársí-
áron kapható

Tűzifa aprító gépet házhoz küldöm. -o- Olcsó, precíz és gyors munka!
Sándor László tűzifa- és szénkereskedő a teherpályaudvaron. Telefon: 228.

Fűrészhulladék!
Nem kell aprítani, sokkal olcsóbb mint a kesébfűrészi
és háztartási célokra kiválóan alkalmas, nagyrésze
ipari célra felhasználható egyméternél hosszabb deszka

Rendőrségi hír. A rend-
őrkapitányság őrizebe vett őőn-
jelként 2 őr. zománcozott konyha-
edényt, mert az a gyana, lopás
útján kerültek jelenlegi őirtoko-
sához. Felhívom a tulajdonost,
kitől ilyen edényt elloptak jelent-
kezzék 8 napon belül a rendő-
rkapitányság 34 számú helyisé-
gében a hivatalos őrák alatt.

Crème pour la dame Julassy
készítmények az Apolló-űlat-
szertárban!

Felűfizetések. Folyó
évi augusztus 31-én a Bőripari
munkások által megtartott mulat-
ságok alkalmával befolyt felűfi-
zátések. Preisz Béla, Weidinger
Lajos, N. N. 100.000 kor, Lichter
Aron, Szabó és Schmidt, Őzv.
Engelman Márkné, Odor János,
Tóth József, Gerő Jenő, Ternák
István, Klopstok és Schőnenfeld
50.000—50.000 kor. Hőnig Fe-
renc 25.000 kor. Békés Gyula,
Juhász Lajos 20.000—20.000 kor.

Cseszlár J., Bernát N., Riskó
Sándor 10.000—10.000 kor. N.
N. 3000 koronát. A nagyrődemű
közönség szives támogatását ezu-
ton köszönettel nyugtázza a cso-
port vezetőség.

**Molnár és Moser-féle kősi-
vizek az Apolló-űlat-szertárban!**
Iz Istentisztelet. Az
Istentisztelet a további intőke-
désig pénteken délután egy ne-
gyed hétkor kezdődik.

**Cigányfalu a Bács-
kában.** Apatinból jelentik: Apa-
tin község előjárósága elhatá-
rozta, hogy a község bennszű-
lött cigányának földet ad. A ha-
tározat szerint kilencven cigány
családnak fejenként hetvenöt
négyszögöl területet bocsájt a
község rendelkezésére saját föld-
jeiből és gondoskodik arról is,
hogy ezen a hetvenöt négyszög-
ölön rendes lakőházak épűljenek
a cigánycsaládok számára.

**Francia parfümők az Apolló-
űlat-szertárban!**

lehet megnyerni a színháznak.
Egy nagyon bájos, nagyon ked-
ves, szép muzsikájú operett megy
a szőnpadon szinte szokatlanul
jó előadásban és odalent a néző-
tőren egymás mögő sorakoznak
az űres széksorok. Gondolko-
zóba ejt az a kérdés: Vajjon ér-
demes-e egy színigazgatőnak
Bajára jőnnie, érdemes-e Bajára
szervekednie, ahol csak anyag-
romlás elé kell tekintenie.

Magáról az előadásról a legna-
gyobb elismeréssel szólhatunk.
Ercővy Károly mint Steiger Flő-
rián ragyogtatta ugy pompás
énekművészetét, mint nagyrőszű
színész-kvalitását. Hován Bőcske,
Rőza Ilona temperamentumos,
űgyes játėkaval sok méltó elis-
merésre tett szert. Szalai, Har-
sányi nagyrőszű alakitást nyuj-
tottak. Győző Gyula rövid epizód
szerepében figyelemre méltó volt.
Kellemes meglepetés volt V. Szik-
lay Valér játėka, aki ugy énele-
vel, mint játėkával a legjobbba
produkálta. A kőrus és a zenekar
jők voltak. F.

Heti műsor.

Csütőrtők: Bizáncz
Péntek: A kék postakocsi
Szombat: Mézeskalács
Vasárnap d. u.: Pompadur
Vasárnap este: Mézeskalács

A buza ára 1924. szept. 11-én,
Budapesten 417.500 kor.
Bajai piacon 370.000 kor.
Arany korona 15794.75.

**„Jugoszláviában nincsenek nemzeti
kisebbségek” mondja Agatonovics
Risza.**

Belgrádból jelentik: A Demok-
ratija keddi száma közli Agato-
novics Risza demokrata képvise-
lőnek az Interparlamentáris űnio
legutőbbi űlésén a nemzeti ki-
sebbségek kérdésében tartott be-
szédét, amely tulajtonképpen vá-
lasz volt Lukács Győrgy magyar
delegátus felszólalására.

A napirenden szereplő kér-
désök között — mondotta Aga-
tonovics — legérdekesebb és
legfontosabb a nemzeti kisebbsé-
gek kérdése. Még nem vagyunk
messze attól az időtől, amikor a
kis, de szabad és független Szer-
bia hiába reklamáta ugyszólván
évszázadokon keresztül a hatal-
mas szomszédok uralma alatt
nygő véreink anyanyelvéhez,
vallásához és nemzetisége meg-
őrzéséhez való jogának védelmét.
Abban az időben Szerbiának nem
volt még olyan szerencsése, hogy
a civilizált világ előtt alkalmat
találhatott volna követeléseinek
hangoztatására és csak a világ-
háboru szabadította föl testvéreink-
ket. Jugoszlávia már teljesen az
új idők szellemében biztosította
nemzeti kisebbségeinek jogait.
Alkotmányunk a kisebbségeket
teljesen egyenlőkké tette velűnk
gazdasági és kulturális szempon-
tokból. A kisebbségeknek minden
tekintetben ugyanazokat a jogokat
adta a haza, mint többi fiainak.
Engedjék meg nekem, hogy ki-
jelenthessem: az igen tisztelt Lu-
kács ur tulságosan sokat enge-
dett meg magának, amikor itt azt
állította, hogy a magyar kisebbség
Jugoszláviában el van nyomva és
hogy mi attól minden jogot meg-

tagadtunk. Ha szellemes akarnék
lenni, applikálnám a mi visző-
nyainkra *Stefano* olasz szenátor
kijelentését és azt mondanám,
hogy Jugoszláviában nincsenek
nemzeti kisebbségek, ami orszá-
gunknak minden polgára egyenlő
és teljesen ugyanazokat a jog-
kat élvezi. Őn azonban nem aka-
rok szellemes lenni és csak a
következőket válaszolom Lukács
urnak: Jugoszláviában jelentė-
telen magyar kisebbség él, amely-
nek alkotmányunk és törvényeink
teljesen garantálják nemzetiségi,
vallási és nyelvi jogait a béke-
szerződés értelmében. Mindezeket
a kötelezettségeinket mi pont-
osan betartjuk, erről Lukács ur
meg lehet győződve. Ami Lukács
urnak azt a megjegyzését illeti,
hogy csak azért tartunk hadsere-
get, mert félűnk az igazságtól és
attól, hogy egy napon elvesztjűk
azokat a terűleteinket, amelyeket
a magyarok tévesen tartanak a
magukénak, erre azt felelem, hogy
hadseregűnk Eurőpa békéjének
biztosítására szolgál és annak
fenntartására a békeszerződésben
kötelezettséget vállaltunk. Ne-
kűnk is vannak más országokban
kisebbségeink és mi azoknak olyan
védelmet és jogokat kívánunk,
mint amilyeneket mi adunk a
nálunk élő kisebbségeknek.

Hát erre a beszédre csak azt
kell megjegyeznűnk, hogy Jugos-
zláviában a magyarság igemis el-
nyomás alatt él, iskoláinkat nem
engedik működni, nyelvét nem
használhatja, még csak a magyar
szőnőzetet sem engedik be.

SZÍNHÁZ.

A kék postakocsi, éne-
kes daljáték három felvonásban.
Színházi referátat írva, a szőne
kerűlt mű ismertetésével, az elő-
adás bírálatával kellene kezd-
nem, de valami keserű érzés azt
diktálta tollam alá, hogy előbb
a közönséggel foglalkozzam, az-
zal a közönséggel, amelyet nem

Fischer Simon Baja.
Eredeti Singer varrógépek
hat havi részletfizetésre
papirkoronában kamatmentesen.

Fényké-
pészeti
s sport
cikkek,
varró-
gép és
kerék-
párok
állandó
nagy
raktára.

Reklam árák!

Eredeti Reithoffer Wienpasingi gyártmányú bőcipők
és kalocanik győnyőrdű francia formában Ugyezintén
eredeti kézimunka iskola cipők, lűu és leányka bőcipők.

Fekete varrott gyermek-szandál 26—30.	50.000 K
Női hűtűnő melegbűzi cłpő	80.000 K-tól
Női fehér fűlőcłpők amerikai forma	120.000

Flu lakola cłpők	140.000 K-tól
Fűrfi cłpők	200.000
Női magasszűru cłpők	220.000

STELLNER ZSIGMOND cłpőűzlete Baja, Vőrősmarty ucca 1. szám. (Gramaug ház.)

Jugoszláviai 1. rendű két éves száraz

**b ü k k h a s á b
- . t ü z i f a . -**

a Vöröshíd mellett és a Hangya Erzsébet királyné ucai fiókja udvarában megtekintendő. Bármilyen mennyiségben ölenként 200.000 korona, külön a forgalmi adó. Házhoz szállítás ölenként 40.000 korona.
Rendelések

Tóth István
balászi irodájában és a Hangya-fiók udvarában. Szállítás azonnal

Magyar Államvasuti gyártmányu hatos magánjáró jökarban levő

cséplőgarnitúra

teljes felszereléssel három és fél waggon buzáért eladó.
Kozma István Szeremle

Felvesszünk szedőtanulót heti 65 000 korona fizetéssel.
Corvin-nyomda.

Kereskedők és mérlegtulajdonosok figyelmébe!

Tudatom a t. mérlegtulajdonosokkal, hogy a mérőeszközök minden rendszerű mérleg, vas- és rézsúlyok, 6r- és hosszmértekek előjavítását megkezdtem a mai nappal és azoknak

államilag való hitelesíttetését vállalom.

Tekintettel a magas hitelesítő díjakra 50 százalékot takarít meg mindenki, ha a fentiek eszközlésével 58 éve fennálló céget bizza meg, mely csak kizárólag mérleggyártással foglalkozik. A munkát gyorsan és olcsón elvégzem, így alkalmas adok mindenkinek, hogy mérlegeit rendbe hozhassa és az

1907. évi V. t. c. 32-33. §§-ai alapján előirt szigorú büntetést elkerülje.

A hozzám hozott mérleget már semmiféle hivatalba vinni nem kell, mert államilag hitelesítve szállítom haza, a javítás tartalmára kölcsön mérleget adok. A hozzám adott mérlegért 2 évi garanciát vállalok és ez időközben mindenmü javítást díjmentesen eszközölök

Új mérlegek legolcsóbban. — Vas- és rézsúlyok legolcsóbb beszerzési forrása!

Övökodjunk a lakatos konkurenciától! **KRAMMER J.** mérleggyártó.

Asztalosok, ácsok, építőmesterek és építetők
szükségletüket legolcsóbban **Bacska legnagyobb fakereskedésében BACHRACH BANK** fiatelepén
Baja, régi Tárhás telep, Tóth Kálmán uca, aszereshetik be ahol állandóan 5-600 hátra való épületfa
(fárcsemett, feragott és tutajja 4-19 m hossz g) puha- és keményfa deszka, szőlődeszka 100, stafil, tégla és cserép van raktáron
Saját iparvágány
A megvásárolt anyagot a vevő azonnal megvaló vinnéi vagy a telepen azonnal waggonba rakhatja.
Házterveket díjmentesen készítünk
Városi iroda: Vörösmarthy u 12
Városi telefon: 9 Fiatelep telefonja: 183.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!
Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
fagyálló, tűzálló, vízáthatlan állandó raktar és egyedárusítóhelyas
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
Baja, Kölesöy uca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sarok.) Telefon 118.

Legelőnyösebb árban és fizetési feltételek mellett
I. a. Jugoszlav száraz bükkhasaklat egész wagonként vagy ölenként.
I. a. salgótarjáni darabos szén szoba fűtésre
I. a. porosz darabos szén kiválóan alkalmas
I. a. koksze
I. a. kétszer mosott kovács szén pontosan mérlegelve és házhoz szállítva kapható.
Bácsbodrogmegyei gazdasági egyesület védnöksége alatt álló árutölgyszási és terményértékesítő szövetkezetnél BAJA.
Járásbírósággal szemben, Arany János u. 6.

Fränkl és Horváth
mechanikai műhelye
Budapesti ut 15. Baja Budapesti ut 15.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát. Új és használt kerékpár. — Varrógép. — Gramofon — Köögép és legyverekben. — Villanycikkek. — Fotóballabdák és karbid világítási cikkek. — Irógépkellékek és köögépták. Legújanyosakb árák és legpontosabb hiszorgálás. Javítások szavatolás mellett eszközöltetnek.

Telefon 121. **MÉSZ** Telefon 121.
Saját termelésű fával égetett darabos **MÉSZ** Portland CEMENT
retorta **BÜKKFASZÉN** és kátrány fedőlemez
állandóan kapható:
Spitzer Illés
BAJA,
Budapesti-ut 9. Tárhás tér.
Mindem mennyiséget házhoz szállítok.